

רע"פ 32325/08/23 - ע.ר. צים אחזקות נדל"ן בע"מ, עדי צים נגד דפנה אלגזי דניאלי, יהונתן יצחק דניאלי, עמוס דניאלי, פרקליטות מחוז מרכז - פלילי, בנימין שלומוב (עציר)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רע"פ 32325-08-23 ע.ר. צים אחזקות נדל"ן בע"מ ואח' נ' אלגזי דניאלי ואח'
תיק חיצוני: 5918/2016

כבוד השופטת מרשק מרום, אב"ד	בפני
כבוד השופט העמית צלקובניק	כבוד השופט דרויאן-גמליאל
מבקשים	1. ע.ר. צים אחזקות נדל"ן בע"מ 2. עדי צים
נגד	1. דפנה אלגזי דניאלי 2. יהונתן יצחק דניאלי 3. עמוס דניאלי 4. פרקליטות מחוז מרכז - פלילי 5. בנימין שלומוב (עציר)
משיבים	

פסק דין

- מונחת לפנינו "בקשת רשות ערעור" (להלן: הבקשה) שהוגשה על-ידי המבקשת 1 - חברת צים (להלן: המבקשת), לטובתה נפסק פיצוי על סך 10000 ₪ בגזר-דין שניתן על-ידי כב' השופטת וקלסר ביום 19.7.23 בת"פ 50095-09-20 (שלום רחובות) **מדינת ישראל נגד שלומוב**, וכן על-ידי המבקש 2 - עדי צים (להלן: המבקש, ויחדיו ייקראו הם המבקשים).
- הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירות של **קבלת דבר במרמה** בנסיבות **מחמירות** לפי סעיף 415 סיפא בחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); **זיוף** לפי סעיף 418 סיפא בחוק העונשין (ריבוי עבירות); **שימוש במסמך מזויף** לפי סעיף 420 בחוק העונשין (ריבוי עבירות).
- בהתאם לאמור בכתב האישום המתוקן, בתאריך 23.7.2013 נפטר יהודה דניאלי (להלן: המנוח), שהיה בעלים של קרקע בנס ציונה. עובר ליום 13.4.2015 ערך הנאשם או מי מטעמו מסמך הנחזה להיות צו ירושה של המנוח לפיו הנאשם הינו היורש היחיד של המנוח, זאת בכזב ועל אף שבין הנאשם לבין המנוח אין כל קשר. בהמשך, הכין הנאשם או מי מטעמו מסמך הנחזה להיות ייפוי כוח מאת "עו"ד מאיר רוזן" בו ציין מספר רישיון ומספר טלפון נייד. במסמך צוין כי עו"ד רוזן מיופה לבצע בשמו פעולות במרשם המקרקעין, זאת בכזב וביודעין כי אדם זה אינו במאגר לשכת עורכי הדין.

עמוד 1

בתאריך 13.4.2015 הגיש הנאשם או מי מטעמו לבית הדין הרבני בקשה לרישום ירושה במסגרתה הגיש את צו הירושה המזויף ואת יפוי הכוח המזויף וכן כתב בבקשה בכזב פרטים הנחזים לכאורה להיות פרטים של "עורך הדין רוזן" והציג עצמו באמצעות צו הירושה המזויף כיורש החוקי של הקרקע.

בהמשך לאמור ובהסתמך על מצג השווא שהקים הנאשם באמצעות צו הירושה המזויף, העביר רשם המקרקעין את הזכויות בקרקע על שמו של הנאשם.

במהלך חודש יולי 2015 פנה הנאשם לחברת צים - המבקשת בענייננו, תוך שהציג עצמו כבעלים החוקי והיחיד של הקרקע והציע לנציגי חברת צים להתקשר עמו בהסכם לרכישתה בעבור תשלום בגובה 1.5 מיליון ₪, בעוד שווי הקרקע המוערך היה במועד הרלוונטי כ- 2.9 מיליון ₪.

לאחר שחברת צים בדקה את הקרקע ומצאה אותה מתאימה לרכישה, נחתם ביום 30.7.2015 הסכם בינה לבין הנאשם לרכישת זכויות הבעלות בקרקע. מעת לעת שילמה חברת צים את התמורה עד התשלום האחרון בסך 175,000 ₪ ביום 10.9.2015 ובכך השלימה את העברת התמורה במלואה לידי הנאשם על בסיס מצג השווא. בהמשך לכך, בתאריך 10.2.2016, נרשמו הזכויות בקרקע על שמה של חברת צים.

4. על הנאשם הוטל עונש של 42 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי, וכן פיצוי בסך 250 אלף ₪ לנפגעי העבירות - יורשי המנוח, כאשר סך של 150 אלף ₪ הופקד טרם מתן גזר הדין. בנוסף, הוטל על הנאשם לשלם פיצוי לחברת צים, המבקשת, בסך 10,000 ₪, וכן קנס בסך 25 אלף ₪ (יצוין, כי הנאשם הגיש ערעור על חומרת העונש במסגרת עפ"ג 10898-09-23 אשר קבוע לפני הרכב בראשות כב' השופטת ברנט ביום 24.12.23).

5. לאחר מתן גזר הדין, ב"כ המבקשים פנה ביום 27.7.23 לבית משפט קמא בבקשה להורות שהפיצוי בסך 150 אלף ש"ח אשר הופקד על ידי הנאשם, ופיצוי נוסף שישולם בהתאם לגזר הדין, יועבר למבקשת 1, או לחילופין להורות שסכום זה יישאר בקופת בית המשפט עד למתן הכרעת בית המשפט העליון בערעור אזרחי המתנהל בין המבקשים לבין יורשי המנוח (משיבים 1-3) ואחרים.

6. ביום 28.7.23 ניתנה ההחלטה נושא הבקשה דנן, בה נדחתה עתירת המבקשים. נקבע, כי בית המשפט אינו קשור במסגרת ההליך בהכרעות שייתכן וינתנו בהליך אזרחי, וגזר הדין ניתן על סמך נתונים וטיעונים שהועלו לפני בית המשפט. עוד צוין, כי המבקשת אינה צד להליך ואינה רשאית להגיש בקשה מסוג זה, בפרט בשים לב שההליך הסתיים וניתן גזר דין. בית-המשפט קמא חזר והורה, כי הפיצוי שהופקד (בסך 150 אלף ₪) ישולם לנפגעי העבירה - יורשי המנוח, כמפורט בגזר-הדין.

7. בבקשה שלפנינו הובהר, כי המבקשים הם הנתבעים בתביעה הצהרתית שהתנהלה בבית המשפט המחוזי מרכז (ת"א 35561-03-16 דניאלי אלגזי ואח' נ' שולומוב ואח') (10.5.22), שהוגשה על ידי שלושה יורשים (המשיבים 1-3) ביחס לקרקע חקלאית נושא כתב-האישום. עוד צוין, כי בפסק הדין בתביעה הצהרתית נקבע שלא התקיים מעשה הונאה של המבקשים, וכי לא עומדת למבקשים הגנת תקנת השוק במקרקעין לאור אי עמידתם בתנאי רכיב תום הלב לצורך החלת ההגנה האמורה. הקרקע נרשמה באוגוסט 2022 על שם היוורשים, המשיבים 1-3, והמבקשים הגישו ערעור לבית המשפט העליון (ע"א 4816/22) אשר קבוע לדיון ליום 11.12.23 (ונציין כבר, כי עיון ביומן בית המשפט מעלה כי הדיון נדחה ליום 6.5.24).

עמוד 2

8. לטענת המבקשים, בית משפט קמא שגה בכך שלא נתן משקל לעובדה כי המבקשים הם צד להליך, שכן נפסק לזכות המבקשת פיצוי בסך 10,000, וכי אין היגיון לפסוק למשיבים פיצוי של פי 25 יותר מפיצוי זה, כאשר המבקשת שילמה סכומי עתק עבור הקרקע, (שחזרה כאמור למשיבים 1-3), כך שנפגעי העבירה האמיתיים הם המבקשים.

עוד נטען, כי בית משפט התעלם מהעובדה שיש קשר ישיר בין התביעה עליה הוגש ערעור לבית המשפט העליון לבין גזר הדין במסגרת ההליך הפלילי.

ב"כ המבקשים טען עוד, כי על-פי ההלכה הפסוקה, על-מנת שתקום זכות ערעור למי שלא היה בעל דין פורמאלי, נדרש המערער להראות כי פסק הדין פגע בזכות הופלדיאנית שלו, כלומר שינה זכויות או הטיל עליו חובות באופן אישי. כמו כן, נדרש המבקש את הזכות לערעור להראות, כי התקיים בעניינו "הליך נוסף" או "הליך נלווה", ושהוא היווה "בעל דין בפועל". המבקשים טוענים כי המבחנים שנקבעו בפסיקה מתקיימים בעניינם.

לבסוף נטען, שלא יעלה על הדעת שהמבקשים הם קורבנות התרמית שבוצעה על ידי הנאשם, ושהם אלו שייצאו ללא הפיצוי המתאים.

9. ביקשנו את תגובתה של המשיבה 4 - פרקליטות מחוז מרכז, בה טענה ב"כ הפרקליטות, כי בצדק נדחתה בקשת המבקשים בהחלטת בית משפט קמא מיום 28.7.23 וכי כלל לא ברור מה הוא סעיף החוק על בסיסו הוגשה "בקשה לרשות ערעור" על החלטת בית משפט קמא. נטען, כי נפגע עבירה מוגדר בחוק זכויות נפגעי עבירה וספק אם המבקשים עונים להגדרה זו שכן נפגעי העבירה הם יורשי הקרקע, כפי שפורט בגזר הדין, בניגוד למבקשים שנפגעו באופן עקיף. עוד נטען, כי נפגעי עבירה כהגדרתם בחוק, אינם צד להליך הפלילי.

בנוסף, המבקשים עתרו לקבל לידיהם את סכום הפיצוי על סמך הליך אזרחי שטרם הסתיים, ואין מקום להידרש לכך במסגרת ההליך הפלילי, כשהכרעות אלה צריכות להישאר ב"מגרש" האזרחי. לכן, עתרה ב"כ הפרקליטות למחוק את ההליך על הסף.

דין והכרעה

10. בפסיקה הוכרו מקרים שבהם ניתנה זכות ערעור גם למבקש שלא היה צד פורמלי בהליך המשפטי - אך זאת בהתקיים שני תנאים מצטברים. הראשון - קיום "הליך" בעניינו של אותו טוען לזכות ערעור - כלומר בירור עובדתי ומשפטי המהווה בפועל "הליך נלווה" להליך העיקרי, במסגרתו המבקש לערער היה בעל דין בפועל וניתנה החלטה שיפוטית אשר קובעת סופית את המצב המשפטי בין הצדדים בשאלה מסוימת; התנאי המצטבר השני הוא, כי ההכרעה באותו "הליך" הביאה לשינוי במערך החובות והזכויות של המבקש לערער (ראו בבש"פ 658/88 **חסן נ' מדינת ישראל**, פ"ד מה(1) 670 (1991), בעמ' 694 לפסק דינו של כב' השופט א' ברק (כתוארו דאז); בג"ץ 188/96 **גד צירינסקי נ' סגן נשיא בית-משפט השלום בחדרה**, פ"ד נב(3) 721 (1998), בעמ' 729; בש"פ 3027/19 **כאמל נ' פרקליטות המדינה** (11.6.19), פסקה 8).

11. בעניינם של המבקשים ברי כי התנאי הראשון אינו מתקיים. ההליך הפלילי אינו מהווה "הליך

נלווה" כמשמעותו בפסיקה דלעיל, שכן לא נערך כל בירור עובדתי ומשפטי הקובע סופית את המצב המשפטי בין המבקשים לבין המשיבים 1 - 3 בכל הקשור לקרקע הרלבנטית. ההליך הרלבנטי היחיד שהתקיים בין המבקשים לבין המשיבים 1 - 3 הוא במסגרת אותה תביעה הצהרתית, שבה למעשה נדחתה עמדת המבקשים. ניסיונם של המבקשים "לתפוס" כספים להם זכאים המשיבים 1 - 3 במסגרת הליך פלילי בטענה לקיומו של הליך ערעור אזרחי אשר טרם נדון הוא תמוה - ודי בכך כדי לדחות את הבקשה על הסף.

12. בנוסף, ומבלי לקבוע מסמרות בשאלה אם המבקשים הם בבחינת נפגעי עבירה, הרי שטענה בגין גובה הפיצוי (שבית משפט קמא קבע למבקשת 1) ממילא אינו מאפשר הגשת ערעור, כאשר נקבע במפורש שנפגע עבירה אינו מהווה צד להליך הפלילי בהקשר זה (ראו בבש"פ 2977/20 פלוני נ' **מדינת ישראל** (25.5.20), פסקה 4; רע"פ 9748/11 ארויו נ' **בן דוד** (31.7.13)).

13. לאור האמור לעיל, הבקשה נדחית ואנו מורים על מחיקת ההליך על הסף.

לפנים משורת הדין, לא נורה על הטלת הוצאות.

המזכירות תמציא פסק-הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, י"ג תשרי תשפ"ד, 28 ספטמבר 2023, בהעדר הצדדים.

עידו דרויאן-גמליאל, שופט

יורם צלקובניק, שופט עמית

דנה מרשק מרום, שופטת